

2024/1984

16.7.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/1984

(2024. gada 15. jūlijs),

ar ko atbalsta Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (OPCW) institucionālo pārejas plānošanu attiecībā uz ārpuskārtas misijām un izmeklēšanas spējām

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ("ES stratēģija").
- (2) ES stratēģijā ir uzsvērtā Konvencijas par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu ("Ķīmisko ieroču konvencija", "CWC") un Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas ("OPCW") būtiskā nozīme no ķīmiskiem ieročiem brīvas pasaules izveidē. Īstenojot ES stratēģiju, Savienība apņēmas strādāt pie tā, lai panāktu, ka tiek vispārēji ievēroti svarīgākie atbrūpošanās un neizplatīšanas līgumi un nolīgumi, tostarp CWC.
- (3) Kopš 2004. gada Savienība ir atbalstījusi OPCW darbības, izmantojot šādas vienotās rīcības un Padomes lēmumus: Padomes Vienotā rīcība 2004/797/KĀDP⁽¹⁾; Padomes Vienotā rīcība 2005/913/KĀDP⁽²⁾; Padomes Vienotā rīcība 2007/185/KĀDP⁽³⁾; Padomes Vienotā rīcība 2007/185/KĀDP; Padomes Lēmums 2009/569/KĀDP⁽⁴⁾; Padomes Lēmums 2012/166/KĀDP⁽⁵⁾; Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/259⁽⁶⁾; Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/538⁽⁷⁾; Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/1026⁽⁸⁾, kas grozīts ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2023/1515⁽⁹⁾; Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2073⁽¹⁰⁾ un Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/1344⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Padomes Vienotā rīcība 2004/797/KĀDP (2004. gada 22. novembris) par atbalstu OPCW darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 349, 25.11.2004., 63. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Vienotā rīcība 2005/913/KĀDP (2005. gada 12. decembris) par atbalstu OPCW darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 331, 17.12.2005., 34. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Vienotā rīcība 2007/185/KĀDP (2007. gada 19. marts) par atbalstu OPCW darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 85, 27.3.2007., 10. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums 2009/569/KĀDP (2009. gada 27. jūlijs) par atbalstu OPCW darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 197, 29.7.2009., 96. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums 2012/166/KĀDP (2012. gada 23. marts) par atbalstu Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācijas (OPCW) darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 87, 24.3.2012., 49. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/259 (2015. gada 17. februāris) par atbalstu Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācijas (OPCW) darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 43, 18.2.2015., 14. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/538 (2019. gada 1. aprīlis) par atbalstu Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācijas (OPCW) darbībām, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 93, 2.4.2019., 3. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/1026 (2021. gada 21. jūnijs), ar ko atbalsta Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (OPCW) Kiberdrošības un noturības un informācijas aizsardzības programmu, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 224, 24.6.2021., 24. lpp.).

⁽⁹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/1515 (2023. gada 20. jūlijs), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2021/1026, ar ko atbalsta Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (OPCW) Kiberdrošības un noturības un informācijas aizsardzības programmu, īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 184, 21.7.2023., 37. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2073 (2021. gada 25. novembris), ar ko atbalsta Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācijas (OPCW) operatīvās efektivitātes uzlabošanu, kuru panāk, izmantojot satelītattēlus (OV L 421, 26.11.2021., 65. lpp.).

⁽¹¹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/1344 (2023. gada 26. jūnijs), ar ko atbalsta Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (OPCW) operatīvās efektivitātes uzlabošanu (OV L 168, 3.7.2023., 27. lpp.).

- (4) Saistībā ar ES stratēģijas III nodaļas aktīvu īstenošanu ir nepieciešams, lai Savienība turpinātu sniegt konsekventu un mērķtiecīgu palīdzību OPCW. Konkrēti ir nepieciešams turpmāks atbalsts, lai stiprinātu OPCW izmeklēšanas spējas saistībā ar tās institucionālo pārejas plānošanu attiecībā uz ārpuskārtas misijām, kā arī savāktās pierādījumu informācijas nodošanu nolūkā nodrošināt starptautisku atbildību par ķīmisko ieroču izmantošanu Sīrijā.
- (5) Tādēļ Savienībai būtu jāpieņem šis lēmums, lai sniegtu vajadzīgo atbalstu.
- (6) Saskaņā ar šo lēmumu īstenojamo darbību tehniskā īstenošana būtu jāuztic OPCW Tehniskajam sekretariātam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai īstenotu ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai, Savienība ar operatīvu rīcību atbalsta Konvencijas par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu īstenošanu.
2. Šā panta 1. punktā minētās darbības mērķi ir:
 - zināšanu un speciālo zināšanu integrēšana izmeklēšanas metodikās, protokolos un darbībās (piemēram, izvietošana utt.),
 - pastāvīga atbilstība prasībām par apmaiņu ar pierādījumu informāciju, kā noteikts OPCW 2018. gada 26.–28. jūnija Lēmuma C-SS-4/DEC.3 “par vērsanos pret ķīmisko ieroču izmantošanas draudiem” 12. punktā, nolūkā saglabāt informāciju un sniegt to attiecīgajām izmeklēšanas struktūrām.
3. Detalizēts 1. punktā minētās rīcības apraksts ir izklāstīts projekta dokumentā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (“AP”).
2. Šā lēmuma 1. pantā minētās rīcības tehnisko īstenošanu veic OPCW Tehniskais sekretariāts.
3. OPCW 2. punktā minēto uzdevumu veic AP atbildībā. Minētajā nolūkā AP noslēdz vajadzīgās vienošanās ar OPCW.

3. pants

1. Finanšu atsaucē summa 1. pantā minētās rīcības īstenošanai ir 1 605 447,56 EUR.
2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā noteiktās atsaucē summas, pārvalda saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Komisija uzrauga no 1. punktā noteiktās finanšu atsaucē summas finansēto izdevumu pareizu pārvaldību. Minētajā nolūkā tā noslēdz iemaksu nolīgumu ar OPCW. Iemaksu nolīgumā paredz, ka OPCW ir jānodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmība atbilstoši tā apjomam.
4. Komisija cenšas 3. punktā minēto nolīgumu noslēgt pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā informē Padomi par jebkādam grūtībām minētajā procesā un par nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz OPCW sagatavotiem regulāriem ziņojumiem. Ziņojumi ir Padomes veiktā izvērtējuma pamatā.
2. Komisija sniedz informāciju par 1. pantā minētās rīcības īstenošanas finansiālajiem aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.
2. Šis lēmums zaudē spēku 24 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas. Tomēr šis lēmums zaudē spēku sešus mēnešus pēc tā stāšanās spēkā, ja minētajā laikposmā nolīgums nav noslēgts.

Briselē, 2024. gada 15. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
NAGY I.

PIELIKUMS

OPCW institucionālā pārejas plānošana attiecībā uz ārpuskārtas misijām un izmeklēšanas spējām**1. Vispārīga informācija un pamatojums**

Eiropas Savienība (ES) 2003. gada decembrī pieņēma ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ("ES stratēģija"), kurā tā atzina, ka masu iznīcināšanas ieroči rada apdraudējumu starptautiskajam mieram un drošībai. ES stratēģijā ir uzsvērti Ķīmisko ieroču konvencijas (CWC) un OPCW būtiskā nozīme no ķīmiskajiem ieročiem brīvas pasaules izveidē. ES stratēģijas mērķi papildina CWC mērķus. Kopš ir pieņemta ES stratēģija, ES un OPCW ir turpinājušas sadarbību, tostarp iesaisti, izmantojot vairākas vienotās rīcības un lēmumus⁽¹⁾

Savu pilnvaru īstenošanā OPCW ir saņēmusi konsekventu ES atbalstu, kas atspoguļo pastāvīgu apņemšanos pilnībā īstenot CWC, nodrošinot brīvprātīgus ieguldījumus saskaņā ar kopējās ārpolitikas un drošības politikas ("KĀDP") vienotajām rīcībām un lēmumiem 43,6 miljonu EUR apmērā, kuri apstiprināti kopš 2004. gada. OPCW atzinīgi vērtē ES pastāvīgo apņemšanos atbalstīt OPCW centienos sasniegt konvencijas mērķi – pasauli, kurā nav ķīmisko ieroču, – tādējādi veicinot starptautisko mieru un drošību. OPCW arī atzīst ES atbalstu, kas sniegts ar finansējumu kopš 2004. gada, aptverot dažādas jomas, piemēram, pārbaudes režīmu piemērošana un ķīmisko ieroču krājumu iznīcināšana, universāluma sekmēšana, CWC īstenošana valstīs, kas ir konvencijas puses, starptautiska sadarbība ķīmisko darbību jomā, gatavība novērst uzbrukumus, kuros izmanto toksiskas ķīmikālijas, un reaģēt uz tiem, attīstība zinātnes un tehnoloģijas jomā, kibernetika, OPCW Ķīmijas un tehnoloģijas centra būve, situācijas apzināšanās un satelītattēlu materiāli un ķīmisko ieroču izmantošanas draudu novēršana. Turklāt, atzīstot jaunus izaicinājumus saistībā ar ķīmisko ieroču atkārtotas nonākšanas aprītē apkarošanu, OPCW arī atzinīgi vērtē ES ilglaicīgo ieinteresētību atbalsta stiprināšanā OPCW izmeklēšanas un pārbaudes spēju institucionalizācijai.

Pēc tam, kad 2023. gada jūlijā tika pabeigta visu deklarēto ķīmisko ieroču krājumu iznīcināšana, OPCW ir turpinājusi pielāgoties posmam pēc iznīcināšanas. Attiecīgi – OPCW sekretariāts ir uzsācis zināšanu kartēšanu procesiem saistībā ar to sekretariāta spēju saglabāšanu, kas saistītas ar efektīvu reakciju uz ķīmisko ieroču izmantošanu vai apgalvojumiem par to.

Šis priekšlikums ir jāskata saistībā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2023/1344 (2023. gada 26. jūnijs) un ar 3. rezultātu saistītām darbībām ("Efektīva reakcija uz apgalvojumiem par ķīmisko ieroču izmantošanu"). Padomes Lēmumā (KĀDP) 2023/1344 paredzētie pasākumi ir galvenokārt saistīti ar notiekošām izmeklēšanām. Šis priekšlikums koncentrējas uz pienākumiem un darbībām pēc izmeklēšanas pabeigšanas un ziņojumu sniegšanas.

Priekšlikums KĀDP finansējumam 2024. gadā ir saskaņots ar OPCW un tehniskā sekretariāta prioritātēm, kas saistītas ar zināšanu apguvi, lietpratības integrāciju, ar līdzšinējo informācijas drošības procesu un procedūru detalizāciju, kā arī reaģējot uz tādās zinātnes un tehnoloģiju attīstības risku, kura ietekmē ķīmisko ieroču izmantošanu un ar to saistītos draudus. Konkrētāk, priekšlikuma mērķis ir apkopot neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanas darbību rezultātus un cita starpā saistītos dokumentēšanas pienākumus, kuri noteikti 12. punktā C-SS-4/DEC.3, kas pieņemts 2018. gada 27. jūnijā, un C-28/Dec.12, kas pieņemts 2023. gada 30. novembrī. Virzot tālāk sekretariāta centienus īstenot C-SS-4/DEC.3 21. punktā paredzēto kārtību un saskaņā ar C-28/Dec.12 2. punktu, Dalībvalstu konference ir lūgusi sekretariātu turpināt centienus uzturēt un veidot spējas izmeklēt apgalvojumus par ķīmisko ieroču izmantošanu, tostarp, turpinot izstrādāt rīkus un metodes, piemēram, saistībā ar kriminālistiku, liecinieku iztaujāšanu, pierādījumu vākšanu, pārraudzības ķēdi, regulāras apmācības un citu attiecīgu pasākumu plānošanu un veikšanu, iepriekšējo misiju laikā uzkrāto zināšanu, prasmju un lietpratības integrēšanu un saglabāšanu, kā arī ar jebkādiem citiem līdzekļiem, ko ģenerāldirektors uzskata par vajadzīgiem un piemērotiem.

⁽¹⁾ Tostarp: Vienotā rīcība 2004/797/KĀDP (zaudējusi spēku); Vienotā rīcība 2005/913/KĀDP (zaudējusi spēku); Vienotā rīcība 2007/185/KĀDP (zaudējusi spēku); Lēmums 2009/569/KĀDP (zaudējis spēku); Vienotā rīcība 2012/166/KĀDP (zaudējusi spēku); Lēmums 2013/726/KĀDP (zaudējis spēku); Lēmums 2015/259 (termiņš pagarināts ar Lēmumu 2018/294 un zaudējis spēku); Lēmums 2009/2015/KĀDP (zaudējis spēku); Lēmums 2017/2302 (termiņš pagarināts ar Lēmumu 2019/1092, zaudējis spēku); Lēmums 2017/2303 (termiņš pagarināts ar Lēmumu 2018/1943 un Lēmumu 2019/2112, zaudējis spēku); Lēmums 2019/538 (termiņš pagarināts ar Lēmumu 2022/573, zaudējis spēku); Lēmums 2021/1026 (termiņš pagarināts ar Lēmumu 2023/1515, spēkā līdz 2024. gada augustam (ieskaitot)) un Lēmums 2021/2073 (spēkā līdz 2025. gada decembrim (ieskaitot)). Lēmums 2023/1344 (spēkā līdz 2026. gada jūnijam (ieskaitot)).

OPCW Divgadu programmu un budžetu 2024.–2025. gadam pieņēma 28. Dalībvalstu konferencē (2023. gada 27. novembrī–1. decembrī). Tajā ir ietverta notiekošā Inspekcijas nodaļas pārveide. Šī pielāgošanās tiecas iekļaut un integrēt zināšanas un lietpratību, kas gūtas, veicot ārpuskārtas misijas Sīrijā un citviet, lai, veicot apmācību, šīs īpašās spējas iekļautu attiecīgajās esošajās sekretariāta struktūrās un pēc pieprasījuma reaģētu valstu, kas ir puses, labā. Papildus resursiem, kas pieejami 2024.–2025. gada programmā un budžetā, šim pārejas periodam būs vajadzīgas brīvprātīgas papildu iemaksas, kuras tiks daļēji finansētas no ES priekšlikuma, lai paātrinātu turpmāk minēto mērķu un darbību īstenošanu, kā arī OPCW Ķīmijas un tehnoloģiju centra izmantošana.

2. Ierosinātās rīcības vispārējie mērķi

ES Padomes lēmuma vispārējais mērķis būtu stiprināt sekretariāta spēju efektīvi un ticami reaģēt uz ķīmisko ieroču izmantošanu un apgalvojumiem par to. Šāds atbalsts veicinātu OPCW pilnvaru īstenošanu. Tas arī ļautu laikus piedalīties CWC paredzēto OPCW saistību īstenošanā saistībā ar starptautiskiem centieniem panākt saukšanu pie atbildības par ķīmisko ieroču izmantošanu.

3. Rīcības konkrētie mērķi

- Zināšanu un lietpratības integrēšana attiecībā uz izmeklēšanas metodikām, protokoliem un darbībām (piemēram, izvietošana u. c.).
- Pastāvīga pierādījumu informācijas apmaiņas ievērošana, kā noteikts C-SS-4/DEC.3 (12. punktā), lai saglabātu un sniegtu informāciju attiecīgajām izmeklēšanas struktūrām.

4. Rīcības gaidāmie rezultāti

- Rezultāts Nr. 1: OPCW gatavības un reaģēšanas spēju institucionāla integrācija attiecībā uz jebkādu jaunu ķīmisko ieroču izmantošanu vai apgalvojumiem par to un attiecībā uz jauniem un/vai nākotnes riskiem. Ar šādām orientējošām darbībām:
 - Drošas izmeklēšanu informācijas pārcelšana uz integrētu platformu saskaņā ar zināšanu pārvaldības plānu, kas saskaņots ar jaunām/pārskatītām OPCW institucionālajām funkcijām un struktūrshēmu.
 - Mācību portfeļa (apmācības, materiāli, piemēram, kompendijs, paraugprakse u. c.) izstrāde un testēšana saistībā ar ķīmisko ieroču izmantošanu vai apgalvojumiem par to nolūkā veikt OPCW zināšanu nodošanu un apmaiņu (ietverot attiecīgas lietpratības tematus, kas sniedz padziļinātu informāciju, atspoguļojot OPCW specializāciju, kura iegūta, veicot izmeklēšanas Sīrijas Arābu Republikā, piemēram, liecinieku/valstu, kas ir puses/cietušo iztaujāšana; iespējamās ķīmisko ieroču izmantošanas vietu pārvaldība; izmeklēšanas lietu pārvaldība un juridiskā sagatavošana; pārraudzības ķēdes pārvaldība u. c.).
- Rezultāts Nr. 2: Saskaņā ar C-SS-4/DEC.3 12. punktu un atbalstot starptautisku saukšanu pie atbildības par ķīmisko ieroču izmantošanu, nodrošināt un stiprināt pierādījumu informācijas nodošanu Starptautiskajam, objektīvajam un neatkarīgajam mehānismam (IIIM) saistībā ar izmeklēšanas un identificēšanas grupas (IIT) izdotajiem ziņojumiem par ķīmisko ieroču izmantošanu Sīrijas Arābu Republikā. Ar šādām orientējošām darbībām:
 - Labvēlīgas vides izveide, lai pārvaldītu progresu visās ziņojumu “grupās”, izmantojot kopīgus pakalpojumus, kas aptver IIT ziņojumu informācijas sniegšanu un saglabāšanu, lai to nodotu IIIM.
 - Informācijas sniegšana un saglabāšana no pirmā IIT ziņojuma par ķīmisko ieroču izmantošanu *Ltamenah*, lai to nodotu, pamatojoties uz IIIM pieprasījumiem, ietverot identifikāciju, pārskatīšanu, aizklāšanu, piekrišanas pārbaudi, nodošanu un arhivēšanas procesus sākotnējai iesniegšanai, turpmākas atbildes un visu attiecīgo incidentu lietu arhivēšanu.
 - Informācijas sniegšana un saglabāšana no IIT otrā ziņojuma par ķīmisko ieroču izmantošanu *Saraqib*, lai to nodotu, pamatojoties uz IIIM pieprasījumiem, ietverot identifikāciju, pārskatīšanu, aizklāšanu, piekrišanas pārbaudi, nodošanu un visu incidentu lietu arhivēšanas procesus.

- Informācijas sniegšana un saglabāšana no trešā IIT ziņojuma par ķīmisko ieroču izmantošanu *Douma*, lai to nodotu, pamatojoties uz IIM pieprasījumiem, ietverot identifikāciju, pārskatīšanu, aizklāšanu, piekrišanas pārbaudi, nodošanu un visu incidentu lietu arhivēšanas procesus.
- Informācijas sniegšana un saglabāšana no ceturtā IIT ziņojuma par ķīmisko ieroču izmantošanu *Marea*, lai to nodotu, pamatojoties uz IIM pieprasījumiem, ietverot identifikāciju, pārskatīšanu, aizklāšanu, piekrišanas pārbaudi, nodošanu un visu incidentu lietu arhivēšanas procesus.

5. Gala labuma guvēji

Labuma guvēji ietver: OPCW sekretariāta personālu un grupas; un CWC ieinteresētās personas, tostarp valstis, kas ir konvencijas puses, valsts iestādes, pilsonisko sabiedrību, starptautiskas un starpvaldību organizācijas u. c.

6. Ilgums

Sagaidāms, ka ar šo projektu finansētie izdevumi radīsies un tiks pabeigti 24 mēnešu īstenošanas laikposmā.
